

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

2011/2052(INI)

30.8.2011

ARVAMUS

Esitaja: naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

Saaja: tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

Vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa tegevusprogramm
(2011/2052 (INI))

Arvamuse koostaja: Anna Záborská

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon palub vastutaval tööhõive- ja sotsiaalkomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- võttes arvesse Euroopa sotsiaalhartat, eelkõige selle artikleid 16, 30 ja 31;
 - võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, eelkõige selle artikleid 15, 21, 31, 34 ja 36,
 - võttes arvesse oma 13. oktoobri 2005. aasta resolutsiooni, mis käsitleb naisi ja vaesust Euroopa Liidus,¹
 - võttes arvesse nõukogu järeldusi Euroopa soolise võrdõiguslikkuse pakti kohta ajavahemikuks 2011–2020,²
 - võttes arvesse oma 6. mai 2009. aasta resolutsiooni tööturult tõrjutud isikute aktiivse kaasamise kohta³,
 - võttes arvesse naiste ja meeste võrdõiguslikkuse strateegiat aastateks 2010–2015⁴,
 - võttes arvesse oma 17. juuni 2010. aasta resolutsiooni majanduslanguse ja finantskriisi sooliste aspektide kohta⁵;
 - võttes arvesse oma 5. juuli 2011. aasta resolutsiooni üldist huvi pakkuvate sotsiaalteenuste tuleviku kohta⁶,
 - võttes arvesse oma 19. oktoobri 2010. aasta resolutsiooni ebakindlates töösuhetes naiste kohta⁷,
 - võttes arvesse oma 8. märtsi 2011. aasta resolutsiooni naiste vaesuse olemuse kohta⁸,
 - võttes arvesse Eurostati 2010. aasta väljaannet „Combating poverty and social exclusion – A statistical portrait of the European Union 2010”,
- A. arvestades, et äärmine vaesus kujutab endast põhiõiguste rikkumist ja riivab tõsiselt naiste, meeste ja laste inimväärikust;
- B. arvestades, et vaeste naiste ja tütarlaste aktiivne arenguprotsessi kaasamine aitab oluliselt kaasa vaesuse edukale vähendamisele vaeste piirkondade ühiskondades;

¹ ELT C 233 E, 28.9.2006, lk 130.

² Nõukogu 7. märtsi 2011. aasta järeldused, Brüssel.

³ P6_TA(2009)0371.

⁴ KOM(2010) 491 lõplik.

⁵ P7_TA(2010)0231.

⁶ P7_TA(2011)0319.

⁷ P7_TA(2010)0365.

⁸ P7_TA(2011)0086.

- C. arvestades, et puudega naised on sotsiaalselt ebasoodsas olukorras ning diskrimineerimise, vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus;
- D. arvestades, et vaesus mõjutab erinevalt naisi ja mehi ning poisse ja tütarlapsi, kuna vaestel naistel ja tütarlastel on sageli raskem pääseda sobivate sotsiaalteenuste ja sissetuleku juurde;
- E. arvestades, et naiste mõjuvõimu suurendamine nende elutingimuste parandamise ja neil riigi ühiskondlikus ja majanduselus osaleda võimaldamise abil on pikaajalise säästva arengu ning vaesuse vastu võitlemise seisukohast äärmiselt oluline;
- F. arvestades, et tegevusprogrammis ei võeta arvesse naisi ja mehi mõjutavaid konkreetseid soospetsiifilisi aspekte ega pöörata piisavalt tähelepanu vaesuse naisekeskseks muutumisele;
- G. arvestades, et vaesus ja sotsiaalne tõrjutus on vastuolus inimväärikuse ja põhiliste inimõigustega, ning et sissetulekutoetuste süsteemide peaesmärk on aidata inimestel vaesusest pääseda ja inimväärikalt elada, mis on eriti oluline naiste jaoks, kuna vaesus mõjutab neid kõige rohkem;
- H. arvestades, et väiksema soolise ebavõrdsusega arenguriikides on vaesuse määr sageli madalam;
- I. arvestades, et meeste ja naiste palgaerinevused viivad erinevusteni kogu elu jooksul teenitud sissetulekutes, mis tähendab, et naised saavad madalamat pensioni ja on seetõttu meestest suuremas püsiva ja äärmise vaesuse ohus: 65-aastastest ja vanematest naistest on vaesusohus 22 %, kuid meestest on seda vaid 16%;
- J. arvestades, et viimase kümne aasta jooksul on vaesuses elavate naiste arv meestega võrreldes ebaproportsionaalselt kasvanud,
1. palub, et komisjon/Eurostat viiks läbi vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse põhjaliku analüüsi ning koostaks kvalitatiivse ja osaluspõhise lähenemise abil soo- ja vanusepõhise statistika, milles väljenduks eakamate naiste vaesusprobleem; loodab, et Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut hakkab kohe, kui on saavutanud täieliku töövõime, tegelema soopõhiste usaldusväärsete, süsteemsete ja võrreldavate andmete puudumise probleemi lahendamiseks;
 2. palub, et komisjon ja liikmesriigid võtaksid meetmeid vaesuse naisepõhiseks kujunemise ennetamiseks, edendades naiste tööhõivet ja ettevõtlust, võideldes meeste ja naiste palgaerinevuste vastu ning lihtsustades lastehoiu võimaluste ja ülalpeetavatele isikutele suunatud teenuste arendamise, võrdselt jagatava lapsehoolduspuhkuse ning paindliku töökorraldamise edendamise abil ka töö- ja pereelu ühitamist;
 3. nõuab, et tegevusprogrammis määratletud sotsiaalpoliitikat rakendataks üheaegselt diskrimineerimisvastase poliitikaga, kuna paljude üksikisikute jaoks on vaesuse põhjuseks piiratud võimalused;
 4. kritiseerib teravalt asjaolu, et komisjon ignoreerib vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu

võitlemise Euroopa tegevusprogrammis täielikult vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse soolist aspekti;

5. rõhutab, et maapiirkondades ei peeta naisi sageli tööjõu sekka kuuluvaks, kuigi nemad panustavad põllumajanduse igapäevatoode tegemisse sama olulisel määral kui mehed, mistõttu ei laiene neile aga töötajate ühiskondlikud õigused ja neid ohustab vaesus;
6. palub, et komisjon selgitaks nn põhihüvede ja -teenuste ostukorvi üldiste põhimõtete määratlust, et illustreerida soolist, vanuselist või sotsiaalset diskrimineerimist;
7. palub, et komisjon võtaks arvesse soovitus 92/441/EMÜ¹, milles tunnustatakse inimese põhiõigust saada inimväärseks eluks piisavaid toimetulekuvahendeid ja sotsiaalabi, ning tuletab meelde, et see on naiste seisukohast eluliselt oluline küsimus, rõhutab samuti, et sissetulekutoetuste süsteemide peaeesmärk peaks olema aidata inimestel vaesusest pääseda ja inimväärikalt elada, mis eeldab ka inimväärikust võimaldavaid invaliidsus- ja vanaduspensione; soovib seda eesmärki silmas pidades, et komisjon töötaks välja meetodi elukallidust arvestava elatusmiinimumi (kaupade ja teenuste ostukorv) arvutamiseks, mis võimaldaks võrreldavalt mõõta vaesuse taset ja määrata kindlaks sotsiaalse sekkumise meetodid, sh miinimumsissetuleku kavad;
8. nõuab tungivalt, et jätkuvalt toetataks liidus enim puudustkannatavatele isikutele toiduabi jaotamise kava, mis on vaesuse vastu võitlemise auahnete eesmärkide ja integreeritud poliitika oluline osa, pidades meeles, et tihti on esimesed toidupuuduse all kannatajad just naised;
9. nõuab, et erilist tähelepanu pöörataks vanemate ja laste vahelistele suhetele, seda näiteks just riiklikele vajadustele vastavaks kohandatud konkreetseid meetmeid sisaldavate programmide abil, mille eesmärgiks on pakkuda lapsevanematele või eestkostjatele nende vanemlike kohustuste täitmisel maksimaalset ja võimalikult optimaalselt abi, et vältida laste suure vaesuse tõttu sotsiaalhoolekandesüsteemi sattumist – või tagada, et sellist lahendust kasutataks tõesti viimase võimalusena;
10. palub, et liikmesriigid tagaksid üksikvanematele piisava toetuse, kuna vaesumise oht ähvardab neid palju tõsisemalt kui selliseid perekondi, kus mõlemad lapsevanemad saavad sissetulekut; palub sellega seoses, et liikmesriigid tagaksid üksikvanematele toetuse ka sellisel kujul, et loovad piisavalt lastehooldusasutusi ning lihtsustavad ühe lapsevanemaga perekondade juurdepääsu nendele;
11. palub, et liikmesriigid võimaldaksid nendele naistele ja meestele, kes hooldavad eakaid, haigeid või puudega sugulasi, piisavaid sotsiaalühivitsi ning et komisjon säilitaks sihtotstarbelised rahaeraldised kodanikuühiskonna organisatsioonidele, mida need saaksid kasutada naiste vaesuse vastu võitlemiseks ning naiste vaesuse tagajärgede leevendamiseks;
12. rõhutab, et kõigile juurdepääsetavad taskukohased ja kvaliteetsed tugiteenused, nagu lastehoiuasutused on naiste ja meeste võrdse tööturul osalemise ning vaesuse ennetamise

¹ Nõukogu 24. juuni 1992. aasta soovitus piisavate toimetulekuvahendite ja sotsiaalabi ühiste kriteeriumide kohta sotsiaalse kaitse süsteemides (EÜT L 245, 26.8.1992, lk 46).

ja vähendamise seisukohast väga olulised;

13. palub, et komisjon töötaks välja raamsuunised ja -põhimõtted pädeva ja jätkusuutliku pensionikorralduse tagamiseks, et võidelda tõhusalt ebakindlast ja juhuslikust tööhõivest ning madalatest palkadest tingitud naiste vaesumisohu vastu; märgib vajadust tagada, et sotsiaaltoetuste eeskirjade sätted vastaksid paremini üksikisikute ja perekondade oludele ning tõstaks samas ka emaduse ja abi mainet üldsuse silmis;
14. palub, et liikmesriigid ja komisjon pööraksid erilist tähelepanu eakamate naiste vaesuse probleemile, mis on tingitud nende väiksematest pensionitest – see on aga omakorda põhjustatud asjaolust, et nende elus on tulnud ette mittetöötamise perioode, mille jooksul nad hoolitsesid oma laste või teiste ülalpeetavate perekonnaliikmete eest;
15. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles pidama soopõhisust kogu ühise poliitika ja riiklike programmide üheks põhikomponendiks, et kaotada vaesus ja sotsiaalne tõrjutus; on seisukohal, et lisaks sellele peaksid liikmesriigid arvestama soolist mõõdet ka oma majandussurutisest taastumise kavades;
16. nõuab, et kaks korda aastas toimuval ministrite ümarlauakohtumisel, mis toimub 17. oktoobril, ülemaailmsel vaesuse vastu võitlemise päeval, viidaks läbi kõige vaesemaid inimrühmi aluseks võttev soopõhiste aspektidele keskenduv hindamine, millesse kaasataks asjassepuutuvad kodanikud ning kõige enam puuduskannatavate inimeste abistamisega tegelevad ühendused;
17. on seisukohal, et vabatahtlik töö võib olla vaesuse, sotsiaalse tõrjutuse ja soolise ebavõrdsuse vastu võitlemise seisukohast väga oluline; juhib tähelepanu asjaolule, et 2011. aasta on kuulutatud Euroopa vabatahtliku tegevuse aastaks, ning nõuab tungivalt, et liikmesriigid tõhustaksid heade tavade vahetamist ning võtaksid tõhusaid meetmeid vabatahtliku töö toetamiseks ja selle ulatuse laiendamiseks;
18. soovib pöörata erilist tähelepanu vaesuse ohus olevate haavatavate naisterühmade (eakad, puudega inimesed, maapiirkondades elavad naised, rändajad, vägivalja ja inimkaubanduse ohvrid) konkreetsetele oludele ja vajadustele ning soospetsiifiliste poliitiliste meetmete väljaarendamisele;
19. soovib tegevusprogrammis kavandatud meetmete puhul arvestada mitmekordse diskrimineerimise tagajärgedega ning kehtestada poliitilised meetmed, mis eksisteerivad praegu näiteks Hispaania ja Rumeenia õigusaktides; on seisukohal, et esmajoones tuleks mitmekordse diskrimineerimisega võitlemiseks arendada soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise põhimõtet;
20. kutsub oma esimeest üles paluma, et Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet viiks koostöös Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudiga läbi uurimise kõige vaesemate inimrühmade põhiõiguste järgimise ning nende diskrimineerimise kohta, kaasates uurimisse ka organisatsioone, mille vahendusel sotsiaalse tõrjutuse ohus inimesed saavad end vabalt väljendada;

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	30.8.2011
Lõpphääletuse tulemus	+: 31 -: 0 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Regina Bastos, Edit Bauer, Emine Bozkurt, Andrea Češková, Tadeusz Cymański, Edite Estrela, Ilda Figueiredo, Zita Gurmai, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Nicole Kiil-Nielsen, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Barbara Matera, Elisabeth Morin-Chartier, Siiri Oviir, Raül Romeva i Rueda, Nicole Sinclair, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Marc Tarabella, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Lena Ek, Sylvie Guillaume, Mojca Kleva, Kartika Tamara Liotard, Katarína Neveďalová, Norica Nicolai, Antigoni Papadopoulou, Licia Ronzulli
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Heide Rühle